Sportul MAGAZIN

AMINTIRI DESPRE O... VIITOARE CARTE

„Ca o reacție la certitudinile și automatismele vieții moderne, oamenii și-au adus aminte că o parte din ființa lor tinjește și după un alt Necunoscut decît cel înscris în ecuații și formule (unii dintre ei n-au uitat aceasta niciodată). De aici, întoarcerea spre trecut, dar o întoarcere care nu are nimic de-a face cu evaziunea romanticilor" — scria Ion Hobana, unul din promotorii literaturii științifice-fantastice la noi, în prefața la cartea lui Erich von Däniken, „Amintiri despre viitor", un bestseller al acestor ani. Această fascinație a călătoriei simultane în timp și în spațiu, în necunoscutul trecutului, l-a atras, însă, tocmai pe un pasionat al ecuațiilor și formulelor, profesorul român de matematică **Alexandru Mironov**. Nu pentru o evaziune romantică — deși, ca scrimer, păstrează în formația sa ceva din eleganța și fair-play-ul cavaleresc — ci pentru o scrutare a trecutului din perspectiva prezentului, cu argumentele științelor exacte. Și nu întîmplător, fostul component al lotului național de spadă între anii 1964—1970 (care n-a abandonat nici acum, la 35 de ani, sportul preferat) s-a gîndit să-i arunce mănușa lui Erich von Däniken — proprietar de hoteluri în Elveția și arheolog amator — reluînd itinerarul parcurs de acesta, pentru a acredita, apoi, noi ipoteze, polemice.

„Deși s-au exprimat rezerve în ceea ce privește parcurgerea de către Däniken a 100 000 km — ne-a spus prof. Mironov, de la Liceul industrial de chimie din Craiova — **vă rog să mă credeți că eu n-am parcurs un itinerar mai scurt, ruta mea avînd puncte de referință pe continentul latino-american, în Mexic la Teotihuacan, Chichen Itza, Palenque, Tulum, toate în jungla Yukatanului, Altiplana (podișul din jurul lacului Titicaca), Tiahuanco (Bolivia), Cuzco și Machu Picchu (Peru), în orientul mijlociu, la Baalbeck (Liban), Abu Sinbel și Gizeh (Egipt), în Europa, la Stonehendge (Anglia) și Carnac (Franța), toate între anii 1973 și 1976. Cînd anume ? În timpul vacanțelor pe care le-am avut în perioada cînd am funcționat ca profesor de matematică în Maroc, în cadrul acordului de cooperare culturală dintre România și această țară".**

„Preocupările dv. științifice își găsesc și o expresie literară din anul 1970, chiar de cînd n-ați mai... cochetat cu lotul reprezentativ. E o coincidență ?"

„Nu. Sportului i-am dedicat tinerețea, științei și literaturii restul... Sint secretarul cenaclului craiovean „Henri Coandă" de literatură științifico-fantastică, am publicat în 1973, la editura „Scrisul Românesc" cartea „Întîmplări din veacul XXI" și în această lună va vedea lumina tiparului, în aceeași editură craioveană, volumul „Enigmatic, Pămîntul", replică la „Amintiri despre viitor". Consider că universul, ca și rațiunea, este tînăr, la scara istoriei. Și chiar dacă noi pămîntenii nu sîntem, probabil, singuri, întîlnirea cu extratereștrii este o chestiune de viitor, nu de trecut. Încerc să ridic, în noua mea lucrare, semne de întrebare, care să faciliteze, prin ipoteze de lucru, legătura între trecut și viitor".

Așadar, în curînd în librării „Enigmatic, Pămîntul", 210 pagini și ilustrații, într-un tiraj de 85 000 de exemplare, aparținînd unui scrimer... globe-trotter.

Paul SĂVESCU

— Și ca să nu mai fie vorbe, partida următoare EU voi fi Năstase și TU Borg !
Desen de **MATTY**

REFLECȚII FOTBALISTICE

Un meci fără goluri, fără finalizări, e ca o... simfonie neterminată.

Aplauzele transformă jocul de fotbal în spectacol !

De cele mai multe ori, soarta unui meci e în... mîinile portarului.

Pentru că nici un meci nu seamănă unul cu altul, fiecare spectacol e o... premieră.

Între spațiul cosmic și spațiul porții este o diferență ca de la... cer la pămînt !

Echipa care joacă acasă are un jucător în plus : publicul susținător !

Cînd se trag numeroase șuturi pe spațiul porții, înseamnă că mingea bate la poartă să i se deschidă !

D. C. MAZILU

WIMBLEDONUL ÎMPLINEȘTE 100 DE ANI

Pentru cei care nu vor să caute prea departe în filele istoriei, tenisul a văzut lumina zilei în Anglia, în al optulea deceniu al veacului trecut. Calitatea de „inventator" și-o revendică mai mulți. Poate nu cel mai îndreptățit la aceasta, dar — în orice caz — cel mai des citat este maiorul **Walter C. Wingfield**, care — pe la 1874 — schimba cariera de ofițer al majestății sale britanice cu aceea mult mai rentabilă de fabricant de materiale sportive. „Invenția" maiorului nu făcea decît să altereze, întrucitva, reguli de joc deja existente pe pajiștile engleze, unde tenisul începuse să facă furori. Wingfield voia să schimbe terenul dreptunghiular într-unul gîtuit la mijloc, sub formă de clepsidră, punctajul tradițional de 15—30—40 (existent și la „jeu de paume" — tenisul francez de sală) îl înlocuise cu altă numerotare, dar principala sa inovație — aceasta într-adevăr valoroasă — erau mingi mai bune, dintr-un material nou, foarte elastic — cauciucul.

Așa-numitul joc nou n-a rezistat — ca denumire și reguli specifice — și întreprinzătorul maior a dat faliment. S-a revenit curînd la numele de „tennis", terenul a luat din nou formă de dreptunghi, regulamentul jocului s-a cristalizat în texte foarte apropiate celor în vigoare și azi. În 1877, tenisul făcea pasul cel mare spre deplina sa recunoaștere ca disciplină sportivă, alături de fotbal, box și canotaj, care-l devansaseră de puțin în preferințele insularilor. Dintr-un simplu agrement devenea sport competițional. Aci, faptele sînt precise, căci meritul inițiativei primului turneu de tens revine exclusiv unei grupări sportive din Londra, purtînd un nume devenit celebru : **„All England Croquet and Lawn-Tennis Club"**. Cu sediul la Wimbledon.

Asocierea celor două sporturi în titulatura clubului din Wimbledon este menținută azi doar de dragul tradiției. Tenisul a luat definitiv locul crochetului (un liniștit joc de familie, cu crose și bile), după succesul său mereu crecînd. „Vernisajul" s-a făcut la 9 iulie 1877, iar de atunci, timp de un secol — cu întreruperi cauzate doar de cele două războaie mondiale — prestigiosul turneu este reeditat în fiecare vară. Au fost 22 de competitori la prima ediție. La cea din 1880 numărul lor crescuse la 60, pentru ca în 1923 cifra de 133 partanți să-i oblige pe organizatori la întreceri preliminare (în scopul fixării cifrei rotunde de 128, așa cum este admis și astăzi). La prima finală, cîștigată de **S. W. Gore** în fața lui **W. Marshall**, au asistat vreo 200 de spectatori. Acum, la ultimele ediții, media pentru fiecare zi a programului trece de 30.000.

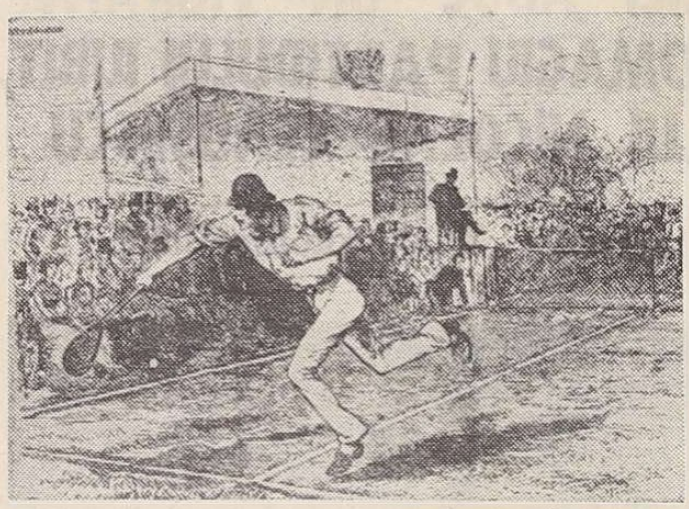

Autorul primului „event" din istoria Wimbledonului a fost reverendul J. T. Hartley (în imagine), din Yorkshire, care a cîștigat ediția din 1879—80. (Gravură din presa vremii)

Devenit campionatul mondial al tenisului pe gazon, turneul de la Wimbledon atrage în fiecare an întreaga elită a acestui sport. Pentru orice as al rachetei, victoria în această întrecere reprezintă consacrarea supremă. N-au avut totuși parte de ea campioni proeminenți ca **Jack Bromwich, Gottfried von Cramm, Pancho Gonzales, Ken Rosewall, Ilie Năstase.** Lui Rosewall (de 4 ori învins în finală !), clubul din Wimbledon i-a acordat, ca recunoaștere a clasei sale excepționale, dar și a marii neșanse, cravata onorifică pe care o poartă numai cîștigătorii.

Prima participare românească la Wimbledon aparține ilustrului nostru campion **Nicolae Mișu** și datează din anul 1919. Învingător în același an la Monte Carlo, el n-a strălucit însă pe gazonul londonez. Realele afirmări ale tenismanilor români se produc mult mai tîrziu, în anii noștri. **Ilie Năstase** urcă în „primii 16" la ediția din 1970 și **Ion Țiriac** îl imită peste doi ani. Atunci, în vara lui 1972, se joacă acea memorabilă finală dintre **Stan Smith** și **Ilie Năstase**, „cea mai frumoasă de după război" — cum au caracterizat-o toți specialiștii. Campionul nostru a fost la un pas de victorie, sau poate la o singură minge... A revenit în finală anul trecut, pierzînd în fața lui **Björn Borg**. Încă o mare șansă, din păcate, ratată.

Și totuși, să nu uităm că numele lui **Ilie Năstase** este inscris printre campionii Wimbledonului, în probele de dublu. La masculin, împreună cu **Jimmy Connors**, în 1973 ; iar la mixt, cu **Rosemary Casals**, în 1970 și 1972. Este primul român, laureat pe terenurile unde tenisul a luat întiiul său start, acum o sută de ani.

Radu VOIA

PE MESEȘ ÎN SUS, DUPĂ OZON, RECREARE ȘI LEGENDE...

● DRUMEȚIND LA 75 DE ANI ● «SĂ NE PĂZIM DE...: DALTONISMUL GEOGRAFIC»

De la numărul 74, pe strada Republicii din Zalău, un om în straie de călător, cu pălărie de paie și baston, pornește spre marginea orașului. Are mers sigur, ținută tinerească, eleganță în mișcări. Nici n-ai zice că în curînd **Grațian Mărcuș** va porni pe al patrulea sfert de veac de viață.

— Am fost și am rămas — ni se confesează el — un drumeț pasionat, un veșnic îndrăgostit de natură. Acum, la vîrsta mea, nu mai fac drumețiile pe care le făceam în tinerețe. **Dar, chiar** cînd ies numai pînă la cringul de brazi din apropierea orașului, simt miraculoasa reconfortare pe care mi-o dau mișcarea și aerul ozonat. Dar, foarte adesea, urc prin zona împădurită, pe scurtături, spre creasta Meseșului pînă dincolo, la cabana Popasul Romanilor...

— Ce efect au avut drumețiile asupra sănătății dv. ?

— Poate veți crede că exagerez dacă spun că ele m-au ținut și mă țin în putere, dar acesta-i adevărul.

— După cîte am aflat, sînteți un drumeț solitar...

— Da. Îmi place să drumețesc singur, pentru că astfel mă recreez și psihic. Pe trasee, așa cum unii culeg fructe de pădure, ciuperci sau pietre colorate, eu culeg legende pe care le povestesc apoi copiilor și tinerilor. Sute de expuneri despre frumusețile și locurile istorice ale Sălajului, despre oamenii săi de seamă am ținut în fața pionierilor sosiți în tabără pe Meseș, sau în fața uteciștilor. Am scris și o serie de articole în ziarul local, despre legendele Meseșului. Am încercat întotdeauna să-i fac pe ascultătorii și pe cititorii mei să îndrăgească locurile natale, să pornească și ei la drum pentru a-și fortifica trupul și spiritul. Dar mai ales i-am sfătuit să se păzească de „daltonismul geografic"...

— Ce numiți „daltonism geografic" ?

— De incapacitatea perceperii diferențiate a culorilor suferă puțină lume, dar lipsa de reacție, indiferența la frumusețile naturii înconjurătoare este mai răspîndită... Sînt mulți snobi care nu fac excursiile decît dacă zona vizată se află la mai bine de 500 de km. Se deplasează cu trenul sau automobilul, urcă și pe jos — dacă e cazul — vreo 4—500 de metri și își petrec week-end-ul într-o cabană. Sînt snobi și „daltoniști", așa cum eu însumi mă descoperisem acum vreo 60 de ani, cînd eram liceean la Șimleul Silvaniei. M-am adresat și am cerut ajutor, atunci, unei reviste clujene de turism, care făcea propagandă pentru excursii în Carpați. Revista m-a ajutat cu un simplu sfat : acela de a privi în jur, fiindcă voi găsi locuri pitorești, iar drumeția pe jos este mai folositoare și necostisitoare... Așa am descoperit minunata **Măgură a Șimleului** care-mi stătuse și pînă atunci în față, dar pe care n-o văzusem cu adevărat. Aveam s-o cutreier apoi de nenumărate ori. Iată de ce le recomand „amicilor drumeției" să lupte pe toate căile împotriva „daltonismului geografic", să constituie pilde și să pledeze pentru mersul pe jos în mijlocul naturii care este folositor, deopotrivă, trupului, minții și inimii...

Și Grațian Mărcuș și-a luat rămas bun și a pornit pe drumul său, spre Meseș, după ozon, reconfortare și legende...

REP.

RĂSPUNDE Ion Poștașu

TRAIAN BOGA, ARAD. Ce se întîmplă dacă portarul, prinzînd mingea o degajează apoi cu piciorul, cu atîta forță încît ea intră direct în poarta cealaltă ? E gol ! Tot gol este dacă, în aceleași condiții, portarul, din propriul careu, trimite mingea DIRECT CU MÎNA în poarta adversă. Și e firesc să fie așa, în suprafața sa de pedeapsă, portarul putîndu-se folosi atît de picioare, cît și de mîini. Evident, un asemenea gol este foarte greu de realizat practic, dar nu e, totuși, imposibil. Dovadă că Pilcă a înscris un astfel de gol, în urmă cu ani, într-un meci disputat la Mangalia, pe un vînt puternic. Dar lucrurile se puteau întîmpla și invers : din aceeași fază de joc, vîntul să-i aducă mingea... înapoi, în proprie poartă și el să nu reușească s-o oprească. Și golul ar fi... gol !

M. PURCĂRESCU, PLOIEȘTI. Gimnastul Dan Grecu are 25 de ani, este căsătorit și are un copil. Îi puteți scrie pe adresa clubului Dinamo : București, șoseaua Ștefan cel Mare nr. 7 sectorul 2.

NELU QUINTUS, PLOIEȘTI. În legătură cu clasamentul „Ghetei de aur", la ora actuală :

Cum se știe, fiecare
Are ghete în picioare ;
Numai Dudu, mai șprințar,
Are „Gheata"-n... buzunar !

ION BUZESCU, COMUNA POIANA LACULUI. Nu sînt trecute cu vederea nici greșelile arbitrilor de fotbal. Atunci cînd ele au avut importanță pentru stabilirea rezultatului final sau chiar pentru desfășurarea jocului, arbitrii respectivi nu mai sînt delegați un timp să conducă meciuri. Arbitrul la care vă referiți s-a aflat în această situație.

GHEORGHE BADIU, BACĂU. Cîntărețul Dan Spătaru a jucat fotbal în Divizia B, la Știința București.

SUPORTER GH. O., IAȘI. Spațiul nu ne permite să publicăm cronici rimate. Trebuie să spun, în plus, că versurile dv. sînt destul de stîngace. Deci, două motive, unul mai puternic decît celălalt !

DANIEL UDREA, ALBA IULIA. Joe Louis este boxerul care a deținut cel mai mult timp titlul

de campion mondial la categoria grea : din 1937 pînă în 1949 ! Dar poți să știi ce are de gînd Cassius Clay ?

AUREL TOCA, GIURGIU. Excelentul nostru tenisman, Ilie Năstase, împlinește la 19 iulie 31 de ani. El continuă să se numere printre cei mai buni jucători din lume, în timp ce rivalul său de acum cîțiva ani, americanul Stan Smith (mai tînăr cu jumătate de an !) este un jucător din „linia a doua".

NICOALE BOGLUȚ, UCURIȘ. Sportivitatea publicului începe, într-un fel, cu prezența lui la stadion. Începe, dar nu se termină aici. Cînd se acordă note pentru „Trofeul Petschovschi" se ține seama de atitudinea spectatorilor, de contribuția lor la reușita spectacolului sportiv, de modul cum încurajează echipa favorită, de conduita lor față de oaspeți, de obiectivitatea lor, în general, independent de faptul că inima le bate pentru o singură echipă. Atunci, publicul merită nota 10 !

Ilustrații : **N. CLAUDIU**